

روانشناسی

خواهر و برادر

(از کودکی تا عشق و ازدواج)

عاطفه دبیری

۱۴۸۰

انتشارات طراحان ایماژ

سرشناسه : دبیری، عاطفه، ۱۳۵۷ -
 عنوان و نام پدیدآور : روان‌شناسی خواهر و برادرها (از کودکی تا عشق و ازدواج) عاطفه دبیری
 مشخصات نشر : تهران: طراحان ایماژ، ۱۴۰۱.
 مشخصات ظاهری : ۱۲۰ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۵۸-۹۳-۸
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : چاپ قبلی: عاطفه دبیری، ۱۳۹۴ (۱۴۳ ص).
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۱۲ - ۱۲۰.
 موضوع : خواهران و برادران
 Brothers and sisters
 رده بندی کنگره: BF۷۲۳
 رده بندی دیویی: ۱۵۵/۴۴۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۰۴۳۹۵:
 اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

کتابخانه

انتشارات طراحان ایماژ

روانشناسی خواهر و برادرها (از کودکی تا عشق و ازدواج)

عاطفه دبیری

ناشر: طراحان ایماژ

صفحه‌آرا: مجتبی احمدی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۱۵۸-۹۳-۸

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۱

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان

Printed in Iran

حق نشر برای ناشر محفوظ است ©

تهران، میدان انقلاب خیابان کارگر جنوبی خیابان روانمهره بن بست دولشاهی پلاک ۲ واحد ۳۱

تلفکس: ۶۶۹۶۹۶۶

@emajpublication

www.emaj.ir

info@emaj.ir

فهرست

۱۰.....	پیش گفتار.....
۱۲.....	مقدمه.....

۵۳-۱۳

فصل اول: خواهر و برادرها در برابر تک فرزندها

۱۹.....	- تاثیرات خواهر - برادرها.....
۲۳.....	- تاثیرات خواهر یا برادر با ناتوانی ذهنی و جسمی.....
۲۷.....	- توانایی سنی کودک در مراقبت از خواهر یا برادر کوچکتر.....
۲۷.....	- تأثیر خواهر یا برادر دارای اتیسم یا اختلالات طیف اتیسم.....
۲۹.....	- تأثیر خواهر یا برادر با سندرم داون.....
۳۰.....	- تأثیر خواهر یا برادر با ناتوانی در انتخاب شغل.....
۳۰.....	• نقش دوستان در روابط خواهر - برادرها.....
۳۳.....	• جر و بحث و دعای بین خواهر - برادرها.....
۳۶.....	• نقش والدین در ایجاد روابط بین خواهر - برادرها.....
۴۳.....	• تداوم روابط خواهر - برادرها در طول زمان.....

۶۴-۵۴

فصل دوم: تأثیر عوامل محیطی و وراثت بر شخصیت

۴۶.....	• تفاوت های شخصیتی بین کودکان.....
۴۸.....	• آیا تفاوت های شخصیتی تداوم دارد.....
۴۸.....	• دوره نوجوانی.....
۴۹.....	• دوره پیش دبستانی.....
۵۰.....	• آسایسک گفتاری کودکان تحت تاثیر ویژگی های ذاتی شان است.....

۸۶-۵۲

فصل سوم: ترتیب تولد

۵۴.....	فرزند اول.....
۵۸.....	• فرزند دوم.....
۶۳.....	• فرزند وسط.....
۶۷.....	- چرا فرزندان وسط اغلب شخصی جدا از خانواده می شوند.....
۶۷.....	- آیا فرزندان وسط می توانند از فرزندان دیگر خانواده متعادل تر باشند.....
۶۷.....	- ارتباط فرزند وسط با خواهر - برادرهای دیگر.....
۶۸.....	• فرزند آخر.....
۷۰.....	- تأثیر جدی نگر فتن اکثر فرزندان آخر بر دیدگاهشان نسبت به خودشان.....

- ۷۰ - فرزندان آخر اغلب به طرف چه مشاغلی کشیده می شوند.....
- ۷۱ • تک فرزند.....
- ۷۲ - آیا تک فرزندان در ارتباط با همسن و سال های خود مشکل دارند.....
- ۷۴ - فواید و معایب تک فرزندی.....
- ۷۶ - انواع تک فرزندی.....
- ۷۶ - چگونه تک فرزندان به قالب کمال گرایی دلسرد کننده در می آیند.....
- ۷۷ • دوقلوها.....
- ۷۸ • متغیرهای تأثیر گذار در خانواده.....
- ۷۸ - فاصله سنی بین کودکان.....
- ۷۹ - متغیرهای خانواده.....
- ۸۰ - جنسیت.....
- ۸۱ - تفاوت های جسمی یا ناتوانی.....
- ۸۱ • وضعیت ترتیب تولد والدین.....
- ۸۱ • رابطه والدین.....
- ۸۱ • استثنائات ترتیب تولد.....
- ۸۲ • خصوصیات شخصی بر حسب استثنائات تولد.....
- ۸۴ • فواید دانستن استثنائات ترتیب تولد.....
- ۸۵ • برخی قواعد کلی درباره خصوصیات ترتیب تولد.....
- ۸۵ • درس هایی از ترتیب تولد.....

- ۹۳ - ترکیب های ترتیب تولد و اثراش در دوستی و ازدواج.....
- ۹۴ • اولین فرزند.....
- ۹۵ - زن فرزند اول و مرد تک فرزند.....
- ۹۵ - زن فرزند اول و مرد فرزند اول.....
- ۹۵ - زن فرزند اول و مرد فرزند دوم.....
- ۹۶ - زن فرزند اول و مرد فرزند وسط.....
- ۹۶ - زن فرزند اول و مرد فرزند آخر.....
- ۹۶ • فرزند دوم.....
- ۹۶ - زن فرزند دوم و مرد تک فرزند.....
- ۹۷ - زن فرزند دوم و مرد فرزند اول.....
- ۹۷ - زن فرزند دوم و مرد فرزند وسط.....
- ۹۷ - زن فرزند دوم و مرد فرزند آخر.....

- فرزند وسط..... ۹۷
- زن فرزند وسط و مرد تک فرزند..... ۹۸
- زن فرزند وسط و مرد فرزند اول..... ۹۸
- زن فرزند وسط و مرد فرزند دوم..... ۹۸
- زن فرزند وسط و مرد فرزند وسط..... ۹۹
- زن فرزند وسط و مرد فرزند آخر..... ۹۹
- فرزند آخر..... ۹۹
- زن فرزند آخر و مرد تک فرزند..... ۹۹
- زن فرزند آخر و مرد فرزند اول..... ۹۹
- زن فرزند آخر و مرد فرزند دوم..... ۱۰۰
- زن فرزند آخر و مرد فرزند وسط..... ۱۰۰
- زن فرزند آخر و مرد فرزند آخر..... ۱۰۰
- تک فرزند..... ۱۰۰
- زن تک فرزند و مرد تک فرزند..... ۱۰۱
- زن تک فرزند و مرد فرزند اول..... ۱۰۱
- زن تک فرزند و مرد فرزند دوم..... ۱۰۱
- زن تک فرزند و مرد فرزند وسط..... ۱۰۲
- زن تک فرزند و مرد فرزند آخر..... ۱۰۲
- چه ویژگی هایی می تواند به نرخ طلاق تاثیر بگذارد..... ۱۰۲

۱۰۵-۱۱۰

پیوست

- جدول ۱: خصوصیات فرزند اول..... ۱۰۵
- جدول ۲: خصوصیات فرزند دوم..... ۱۰۷
- جدول ۳: خصوصیات فرزند وسط..... ۱۰۸
- جدول ۴: خصوصیات فرزند آخر..... ۱۰۹
- جدول ۵: خصوصیات تک فرزند..... ۱۱۰

۱۱۱-۱۲۰

منابع

- منابع فارسی..... ۱۱۱
- منابع انگلیسی..... ۱۱۲

همگی ما افرادی منحصر به فرد هستیم و خیلی متفاوت از یکدیگریم. این تفاوت‌ها تحت تأثیر وراثت و محیطی که در آن زندگی می‌کنیم شامل پدر و مادر، خواهر و برادرها، دوستان و برخی افراد خاص می‌باشد که می‌توانند خصوصیات و رفتارمان را تحت تأثیر قرار دهند. خانواده به عنوان اولین نهاد و تأثیر گذارترین شان می‌باشد زیرا بیشترین تعامل فرد از ابتدای تولد در درون خانواده با پدر و مادر است و بعد خواهر-برادرها.

روابط بین پدر و مادر با فرزندان همچنین خواهر-برادرها با یکدیگر می‌تواند تأثیر عمیقی بر ویژگی‌های تک تک افراد داشته باشد. اگر بخواهیم مروری اجمالی به این تأثیر گذاری داشته باشیم باید ذکر کرد که پدر و مادر به دلیل نداشتن تجربهٔ فرزندپروری در تربیت فرزند اول مضطرب‌ترند و بطور متفاوتی عمل می‌نمایند، اما بعد از کسب تجربه، در مورد فرزند دوم، راحت‌تر رفتار می‌کنند این امر دربارهٔ فرزند وسط و آخر نیز صحت می‌کند و نوع رفتارها، برخوردها و انتظارات متفاوت والدین از هریک از این فرزندان باعث بروز خصوصیات شخصیتی خاصی در فرزندان‌شان می‌گردد. البته باید به ترتیب تولد والدین و نگرش شان نسبت به تربیت فرزند نیز به عنوان عامل اثر گذار توجه کرد.

همچنین داشتن تک فرزند نیز بدلیل توقعات و انتظارات متفاوت والدین از وی باعث بروز رفتارها و خصوصیات خاصی در او می‌گردد. بنابراین ترتیب تولد هر کودک از روی رفتارش قابل پیش بینی است.

از آنجایی که زندگی در جریان است و خواهر و برادرهای امروز هر یک در سال‌های آتی به عنوان همسر به زندگی شخصی خود خواهند رفت، هر یک خصوصیات و ویژگی‌های حاصل از این تعامل خواهر-برادری را با خودشان به زندگی زناشویی خود خواهند برد و این ویژگی‌ها بر زندگی زناشویی شان نیز تأثیر گذار است.

فروید به عوامل روانی-جنسی در تعامل کودک با مادر در ۵ سال اول زندگی توجه دارد؛ اریکسون علاوه بر پدر و مادر، خواهر-برادرها، نهادهای بیرونی را نیز تأثیرگذار می‌داند. در این بین آلفرد آدلر علاوه بر عوامل جسمانی که از طریق وراثت به ارث برده شده، به تعامل پدر و مادر با هر یک از فرزندان نیز به عنوان عامل تأثیرگذار در بروز ویژگی‌ها و خصوصیات خاص شخصیتی توجه کرده است. وی سرمدمدار در زمینه ترتیب تولد می‌باشد و بعد از او بررسی‌های زیادی در این زمینه صورت گرفته است که در خور توجه می‌باشند.

نویسنده در این کتاب سعی کرده است به ترتیب تولد به عنوان یکی از عوامل سازنده شخصیت برخواسته از نوع رفتار والدین بپردازد تا والدین و مراقبین کودک از طریق آشنایی با ترتیب تولد بتوانند بهتر عمل نمایند و بدانند که هر یک از فرزندان دنیا را چگونه می‌بیند و چه توقع و انتظاری از والدینش دارد تا بدین وسیله مراقبین توقع و انتظارشان را تعدیل نمایند. به این ترتیب، قدرت پیش‌بینی رفتار و نیز اداره موقعیت در آنان ایجاد می‌گردد تا بتوانند تعامل لذت‌بخشی با فرزندان همچنین با خواهر-برادر، دوستان، همکاران و همسرشان داشته باشند.

این نکته باید ذکر شود که اگر در گذشته زمان کمی ساده‌تر و خوش‌تر به نظر می‌رسید تنها ظاهر امر چنین بود. در آن دوران بسیاری از تضادهای هیجانی سوکود می‌شدند و این راه حل درستی نبود. خوشبختانه پدرها و مادرهای امروزی انعطاف‌پذیری بیشتری دارند، بیشتر مشتاق افزایش اطلاعات و کمک به فرزندان و خانواده خود هستند؛ و بهتر می‌توانند مسائل و مشکلات بین فرزندان را حل کنند. هر چند برخی مشکلات نیز به آسانی قابل رفع نیستند و نیازمند شکیبایی، درک و دربرخی موارد نیز لازم به مداخله روانشناس و مشاور امور خانواده می‌باشند.

